

AVUSTURYA EKONOMİSİ VE RAYLI SİSTEM YATIRIMLARI

Dr. İlhami Pektaş

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'nın en fakir ülkelerinden sayılan Avusturya, son 20 yılda dünyanın en zengin ülkeleri arasında yer almayı başarmıştır. Yaklaşık 84 bin km²'lik yüzölçümüne ve 8,5 milyonluk nüfusa sahip olan Avusturya yüksek yaşam kalitesine sahip demokratik bir ülke olarak tanımlanmaktadır. Ülke 1999 yılında "AB Ekonomik Birliği"ne katılmıştır.

2016 yılında ülke ekonomisinin durumu :

GSYİH: 387 milyar USD,

GSYİH büyüme oranı: % 1,6,

Kişi başı GSYİH: 51.066 USD,

Enflasyon oranı: % 1,0 ,

İşsizlik oranı: % 6,0 ,

Toplam döviz (altın) rezervleri: 23 milyar USD,

Toplam ihracat: : 205 milyar USD.

Dünya ekonomisinde sıralaması : 29

Demiryollarına büyük önem veren Avusturya'da; ARUS ve Avusturya Raylı Sistemler Birliği, Avusturya Ekonomi Odasında düzenlenen etkinlikte Avusturya Demiryolları Sanayiciler Birliği yetkilileri ve iş adamlarıyla bir araya geldi. Bu programda ARUS koordinatörü Dr. İlhami Pektaş, Avusturya Demiryolları Endüstrisi Birliği Koordinatörü Dr. Angela Berger ve Avusturya Ticari Ateşesi Dr. Christian Maier tarafından yapılan sektör sunumlarının ardından ikili B2B iş görüşmelerine geçildi.

Verilen bilgilere göre;

Avusturya'da sanayi sektörü toplam GSYİH'nin yaklaşık 1/3'ünü oluşturmaktadır. Ciro büyüklüğü açısından en önemli sektörler, makine, otomotiv, oto yedek parça, gıda, içecek, metal ve işlenmiş metal ürünleri sanayileridir.

Avusturya'nın Türkiye'ye yaptığı ihracat 2016 yılında 1.3 milyar Euro, Türkiye'den ithalatı ise 1.5 milyar Euro'dur. Türkiye'deki doğrudan yabancı yatırımlarında, Avusturya 2002-2017

arasında % 16,2 yatırım oranıyla Hollanda ve % 7,8 oranıyla ABD'den sonra % 6,9'lık oran ve 10 Milyar yatırım hacmi ile 3. sırada yer almıştır.

Avusturya'nın ekolojik çevresini, kirlilik seviyesini sistematik olarak düşürerek korumak adına gösterdiği yoğun çabalar, ülkenin çevre açısından en bilinçli Avrupa ülkeleri arasına girmesini sağlamıştır. Bunun en güzel örneği 1990' lardan bu yana Avrupa ülkeleri arasında sürekli olarak gelişen Trans-Avrupa eksenli karşılıklı işletilebilir demiryolu taşımacılığı yatırımlarına Avusturya'nın verdiği önem gösterilebilir.

Avusturya Demiryolu sektöründe doğrudan 9.016 kişi ve dolaylı olarak da 20.362 kişi çalışmakta olup, raylı sistemler toplam geliri 3.1 milyar Euro ve AR-GE' ye harcanan para ise toplam gelirin % 6' sı dolayındadır.

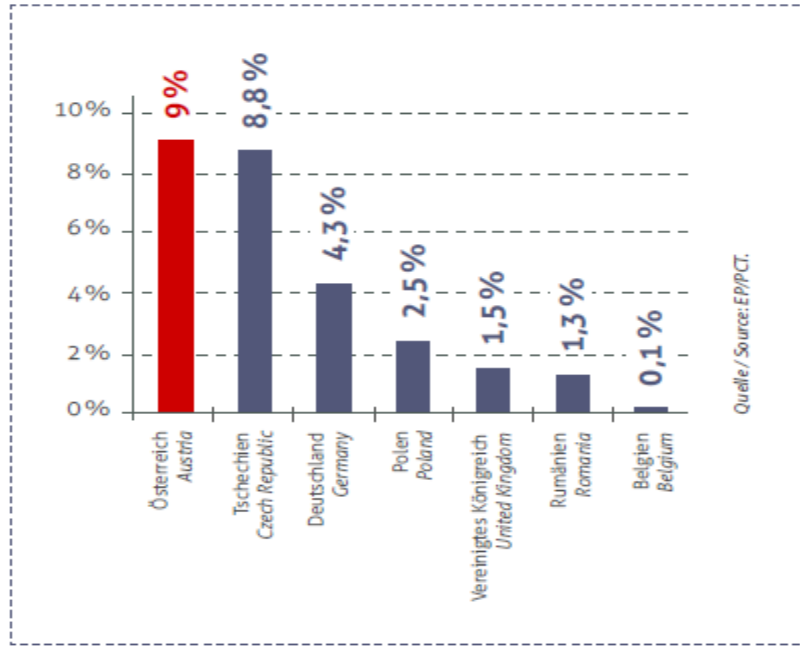
Avusturya'nın bugün sahip olduğu toplam demiryolu uzunluğu 5700 km' dir. Bunun 4800 km' lik kısmı Avusturya Federal Demiryolları tarafından işletilmektedir. Diğer demiryolu ağının 315 km' si tramvay ve 83 km' si metro işletmeleri tarafından çalıştırılmaktadır. 2014' de Avusturya halkı yaklaşık kişi başı 1425 km'lik seyahatini demiryolları ile yapmıştır ki bu rakam Avrupa Birliği ortalamasının üzerinde bir değerdir. 2014 yılında toplamda 278 milyon insan raylı sistemler ile seyahat etmiştir.

Avusturya' da şirketler, üniversiteler, teknik okullar ve araştırma enstitüleri uyum içinde çalışarak araştırma projelerinde çok aktif yer almaktadır. Ayrıca diğer Avusturya kurum ve kuruluşları da Avrupa birliği öncülüğünde başlatılan demiryolu Shift2Rail araştırma projelerine katılım göstermektedir. Çevre, enerji, ham madde, gürültüden korunma gibi farklı alanlarda şimdiye kadar yaklaşık 5 milyon Euro araştırma projelerine yatırım yapılmıştır. Demiryolu sektöründe araştırma projeleri daha çok yolcu güvenliği üzerine yoğunlaşmıştır.

Gelecek yıllarda trafikteki emisyonu azaltma, şehir demiryolu ağlarını artırma, çok yönlü taşımacılık ve tüm sektörlerde dijitalleşme Avusturya Demiryolu endüstrisinin en temel hedefleridir. Büyük şehirlerde ulaşımın ilk tercihi raylı sistemler olmuştur. Dolayısıyla ülkenin hali hazırda var olan ve planlanan demiryolları yolcu ve yük taşımacılığında yapılan yatırımlar ile Avusturya' da gelecekte yaşanacak olası ulaşım problemleri için şimdiden tedbirler alınmış bulunmaktadır. Demiryolu sektöründe dijitalleşme alanında yapılan araştırma projelerini

tamamlayan Avusturya kurum ve kuruluşları, elde ettikleri sonuçları sektör ile paylaşarak yeni fırsatların doğmasına da imkan sunmaktadırlar.

Üretiminin 70%' ini ihraç eden Avusturya Demiryolu şirketleri, dünya üzerinde demiryolu sektörü ile ilgili tüm yapım işlerinde aktif olarak yer almaktadır. Bu denli büyük ihracat rakamlarına ulaşan Avusturya demiryolu sektöründe çalışan kişi sayısı 9.016 olup, bu sektörde her bir milyon Avusturya vatandaşı için ortalama 45 adet patent alınmıştır. Öyle ki alınan patent sayısı diğer Avrupa ülkelerinin çok üzerindedir. Örneğin Almanya' da bu sayı 22, Fransa' da 7, Japonya' da 5 ve Amerika' da 3 iken Avusturya' da 45' dir. Avusturya Demiryolu Endüstrisi, araştırma projeleri, yenilikçi uygulamaları, alınan yenilikçi patentleri, başarılı üretim yöntemleri ve etkili pazarlama teknikleri ile demiryolunda yıllık olarak 2.6 milyar Euro ihracat yapan büyük bir sanayidir.

Avrupa Ülkelerinde Raylı Araç Üretimi Yoğunluğu

Yukarıda grafikte de görüldüğü üzere, Raylı sistem üretiminde Avusturya 9%' luk üretim yoğunluğu ile Avrupa ülkeleri içinde üretim yoğunluğu en fazla olan ülkelerin başında gelmektedir. Avusturya' yı sırasıyla Çek Cumhuriyeti 8,8%, Almanya 4,3%, Polonya 2,5%, İngiltere 1,5%, Romanya 1.3% ve Belçika 0,1% ile takip etmektedir.

Avusturya 2030 yılına kadar, karayolu yük taşımacılığı mesafesinin 30%' una denk gelen 300 km'lik kısmı demiryollarına dönüştürmek ve sonrasında da 2050 yılına kadar bu oranı 50%

oranına çıkarmayı hedeflemektedir. Buna ek olarak 2030 yılı hedefleri arasında şu an var olan yüksek hızlı tren ağını iki katına çıkarmayı ve 2050 yılına kadar da ülkenin tüm yüksek hızlı tren yapılanmasını tamamlamayı planlamaktadır.

Ayrıca taşımacılık sektöründe 2050 yılına kadar atmosfere salınan zehirli sera gazlarını minimum sınır seviyesine çekmeyi öncelikli hedefleri arasına almıştır.

Sunum ve iş birliği toplantılarından sonra programın 2. gününde **Viyana metro merkezi ziyareti** gerçekleştirildi. İlk olarak 1978 yılında açılan ve bugüne kadar 9 milyar Euro harcanan 83 km' lik 5 metro hattında 109 istasyon bulunmaktadır. 2017 verilerine göre 450 milyon yolcu taşınması gerçekleştirilmiştir. Yolcuların yaklaşık yüzde 85'i çevre dostu metro, tramvay ve elektrikli otobüsler ile seyahat etmiştir. 2024 yılında faaliyete geçmesi planlanan U2/U5 otomatik metro hattı toplam 2 milyar Euro yatırım yapılması planlanmıştır. Viyana'daki tüm tramvay, otobüs ve demiryolları birbirine entegre olmuştur.

TSA Cer Motor Fabrikası ziyareti : 55 yıl önce kurulan ve geçen 15 yıl içinde Dünyanın her tarafına 40 binden fazla elektrikli otobüs ve raylı sistemler cer motoru gönderen bir motor fabrikasıdır. 2017 yılında 418 işçisi ile 75.4 milyon euro gelir elde eden şirketin toplamda ihraç ettiği motorların gücü 40 GW gücün üzerindedir.

Firma, Avusturya'da 6000 adet, Hindistan'da 2000 adet ve Amerika'da 500 adet olmak üzere yılda 8500 cer motoru ve elektrikli otobüs motoru üretim kapasitesine sahiptir. 2017 yılında sadece Avusturya'da 3933 adet motor üretimi yapan şirket, 2018 yılında da 5000 adet motor üretimini programına almıştır.

Knorr-Bremse Ziyareti: Knorr Bremse, raylı ve ticari araçlar olmak üzere iki ana grupta hizmet vermektedir. Elektronik hava kontrol sistemleri, Treyler ve Kamyon EBS, disk frenleri, cam sileceği, sinyalizasyon ve Trafik yönetim sistemlerine kadar bir çok üretim alanına giren Grup, IFE, MERAK, PowerTech, EKA, Zelisko, Westinghouse, KiepeElektric, Selectron, Rail services, Newyork Airbrake firmalarını da bünyesine katarak 2017 yılında 6.2 milyar euro ciro elde etmiştir.

Kapsch Group Ziyareti: II.ci dünya savaşına kadar telsiz, telefon, telgraf, radyo, TV vb. ürünler üreten Kapsch, II.ci dünya savaşından sonra Kapsch Trafik, Kapsch Carrier, Kapsch Yolcu Taşıma ve Kapsch Bilgi sistemleri ve dijitalleşme gibi farklı alanlara girmiştir. 2016 yılında tüm

dünyada 100 adet yan kuruluşu ve ofisi, 10 ülkede AR-GE merkezi, 6.868 çalışanı ve 1.12 milyar euro geliri olan elektronik firması Kapsch Grup, Akıllı ulaşım sistemleri, Telekomünikasyon, Bilgi ve İletişim sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

Siemens-Avusturya Raylı Sistemler Ziyareti: Siemens-Avusturya, Viyanada'da 180 yıllık tecrübesiyle 1200 çalışanı ve yıllık 450 adet araç üretim kapasitesi ile dünyanın her bir ülkesine Tramvay, LRT, Metro, Lokomotif, Banliyö Treni, Hızlı Tren üreterek gönderen, diğer ülkelerle ortak iş birliği ve yatırım yapan büyük bir firmadır. Siemens-Avusturya, 2018 yılında sipariş aldığı Romanya, S.Arabistan, Hindistan, Rusya, Almanya, Fransa ve Malezya raylı sistem üretimlerine devam etmektedir.

Avusturya Raylı Sistemler Birliği ile ARUS üyeleri arasında ticari ilişkileri geliştirmek amacıyla Innotrans 2018 Berlin fuarında iş birliği toplantı ve görüşmeleri yapılması kararlaştırılmıştır.